

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petik. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za pol leta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za eno kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraha še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za eno kvatre 2 gold.

En dan v Beču.

Ker zvonaj mesta prebivam, in že štirinajst dni nisim noter bil, sim se enkrat namenil iti pogledat, kaj se v njim godi. Nadjam se, de bodem mojim preljubim Slovincem vstregil, ako jim povem, kar sim vidil in slišal.—Bilo je v Saboto 19. d. t. m., ko sim se zvečer pridši iz železnice od kolodvora v „Omnibus“ noter peljal. Več gospá in gospodov je vstrič mene sedelo; vsi so molčali, in neka resnoba gotovo izvirajoča iz homatij časa, se je na njih obličji opazila; samo neki mladič je skozi in skozi prerokoval in kvasil, kako koristna bi bila republika, in res bi ga bil človek kmalo za pre-roka Habakuka deržal—pa vunder ni bil, ampak le njegoviga rodú, kar je vsak lahko, kateri ga po širokih ustnicah, neumnim pa priderznim govorenji ni spoznal, iz sledečih besed izvedil, katere mu je spoštovanja vreden starček na tergu sv. Štepana pri slovesu rekel: „De, prijatelj! dobra bi bila, za tistiga, kateri le na svojo mavho gleda,—kaj pa za celotno deržavo?“—Vsi smo te besede potverdili, in jez sim še mislil, stopivši iz voza: Dokler bodo ti možje po Dunaju gospodarili, ne bo dobra!—Močno sim zdaj željel z poročniki slovenskiga naroda govoriti, in ker sim slišal, de imajo skupšino, se med nje podam, in res najdem slavniga moža Dr. Mikložiča, Dr. Dominkuša in Doliaka, ki so se z gospod Dr. Dolencem o naši domovini pomenkvali. Slišati njih pomenke, polne čiste ljubezni do ljube domovine in cara, se mi serce odtaja in skerbna duša zaupljivo moliti jame: „Bog, večna pravica, usliši jih, sej le pravico hočejo! Daj nam več takih mož!“—V nedeljo zjutraj se sprehajaje po mestu vidim na voglih ulic kup ljudi stati, ki so brali nabit razglas pod napisom: „Ni res, de imamo v Beču novo vero“—vprašam tedaj eniga znaniga mestnjana, ki se ravno z mano sreča, kaj de to pomeni, in pove mi, de je prerok nemškiga katolicisma Hirsfeld tukaj, de je bila že sinoč velika skupšina (zbirališe) v „Odeon“, kjer je svojo vero oznanval, in ker so nekteri rekli, de novo vero prerokuje, danas pove v razglasu, de to ni nova, ampak stara prava kristjanska vera, ta pa, katero mi imamo, le policijska palica—pripoveduje mi dalje: de bo tudi Ronge za njim prišel, de je Dr. Šutte zopet tukaj in še poslanca Hekerja imenuje, kateriga imamo tudi te dni pričakovati;—pa naj le pride, pravi zdaj moj Dunajčan, mi mestnjani stopimo koj vsi pod orožje, vsako smet bo že nam politiški veter iz Nemškiga zanašal! Sej družiga mi Austrianci od nemške zaveze mende resnimamo, ko to! Zdaj bi nam še ljubljensiga Cesarja radi odpravili, de bi potlej prav po svojim šarili, pa vunder mislim, de ga Jugoslavjani še niso zapustili!—Pozneje me znan Čeh najde, in mi pove, de je v Pragi 400 imenitnih gospá sklenilo odborstvo v Beč poslati, prositi, de bi Windišgracoviga vladarstva enkrat saj konec bilo, in mislil sim si, — Bog vé, če je v Ljubljani tudi toliko rodoljubek?!—Alj ste že slišali, me zdaj vpraša, kako šuzelka v zbornici zavoljo Kurandeta razsaja! terdi, de so ga Čehi, ko se je z nevesto v Beč peljal, hotli vbiti!—Zna biti, de je kak neumnež mu kaj nagajal, kar more biti, ker je svojo deželo zatažil, zasluži, pa vunder nobeden nas tega

ne bode hvalil; in nemški časopisi bodo kmalo enoglasno zakričali: „Čehi so zopet hotli vse Nemce pomoriti! in kader so našiga gospod Rigerja tukaj brez uzroka, samo zato, ker so vedli, de je domorodec, gerdo sramotili in mu v resnici smert protili, so se tako lepo znali zmuzati, de bil človek kmalo rekel: Pogledjte nedolžne sirotice!—Med Nemci in Slavjani dan današni povest od volka in ovčice še zmiraj velja. Oni mislijo, de so sami poklicani bistro vodo svobode in omikanosti piti, in ako se preganjana ovčica priderzne, se ji tudi približati,—de imajo pravico, jo kosmato posantati.“—„Poterpíte, dragi Čehoslovan! mu jez na to odgovorim, navada je železna srajca, dozdej je bilo tako, sčasoma se bodo že navadili na glas večne pravice, de narod naroda ne sme kakor hlapec gospodarja služiti.“—„In vunder sim danas,“ mi reče, „zopet v nemških novicah bral, de bi Austrianci svoje vojsake, in kdo so ti?—v Šlezvig-Holštejn poslali, tudi bral, „deutsche Waffen haben ihren Ruhm in Italien wieder auf das Glänzende bewährt“ in po celi nemški deželi vriskajo, jedo in pijejo na čast nemškiga orožja na Italijanskim“. Prijatelj! mu zopet rečem, poterpíte, poterpíte; to so človeške zmote—navada! navada! po časi bo že drugači. Pomislite, de hvaležnost je sicer lepa, pa grozno redka čednost človeka!—Tako sva se pomenkvala.—

Popoldne sim se po železnici nazaj peljal. Možno vzamem v roke naš preljubi časopis „Slovenija“ in z velikim veseljem prebiram sestavek od „slavenske sloge“ pa vunder dokončati nisim mogel, zakaj pred mano ste sedele dve prelepi gospodični. Neka mila priserčnost, ki blago občutljivost in čisto tiho hrepenenje nedolžne duše spričuje, je iz nju obličja govorila.—Ako ljudi poznam, mislim sam pri sebi, morate biti Slavjanki, in že slišim, kako ste se možko v omikanim čehoslovanskim narečji pogovarjale. Nisim se mogel zderžati, njima moje veselje razodeti, de slišim mile glasove slavjanskiga jezika, kateri posebno iz ust devic jasno poje ko struna, milo doni, ko zvon.

Gospod! mi ena na to prijazno odgovori, hvala gre jeziku, ne nam, in me hitro vpraša: „Vi ste gotovo tudi Slovan, ki vam naš jezik toljkanj dopade,“ in preden sim zamogel odgovoriti me že druga izda z besedami. Ste Slovan, ste; sim vidla, ko ste novine čital,“ in berž potem perva pristavi: Po tem takim ste vunder že večkrat v vaši domovini ga slišali, in vaše narečje zna biti še lepši?

„Sim pač Slavjan, ji odgovorim, je lepo tudi ko vaše, naše narečje, ali malo gospodičen ga hoče govoriti—jih je sram!“—Zdaj se ena na glas zasmaja in druga jo svari, rekoč: Ljudomila! kaj se smeješ, alj pri nas ni bilo ravno tako pred nekterim letmi? Kaj se veselíš nesreče tvojiga naroda in tvojih sestrá? „Jez se ne veselim njih nesreče, marveč me to žali, se izgovarja, alj malo čudno se mi zdi, de se še zdaj niso zavedle, in so omrežene v takih groznih zmotah ker saj slišijo, kako se njih sosedne „Ilirke“ ponašajo. — Glejte, gospod! nas pa ni sram. Tam le sedi poljska grofnja C—poslušajte, de ves čas materni jezik govori, in nemškiga še ne zna. Pred nami gospod Str...h z svojo gospo—kako čisto čehoslovansko kremljata!“—„Prosim vas, pokažite mi gospod predsednika, jaz bi ga vunder rad poznal“ ji zdaj rečem, in pokaže mi go-

spoda, možke postave, bistriga pogleda, jasne glave. „Gremo skupej v Laxenburg,“ reče vesela in vstane, in jez se ločim od nje, z našim priserčnim: „z Bogam!“—„S Bohem, pane!“ mi obedve priserčno odgovorite. Sorčan.

Slavenov prihodnost.

Nikdar ni človek lepši in živejši besedo govoril, kakor Herder v svojih „ideah o zgodopisu človečanstva,“ ktere je iz višjiga obzira na človeštvo spisal.

Nam Slavenam pa donč njegove besede o naši prihodnosti kakor blažno, osrečljivo razodetje iz boljšiga, lepšiga svetá, in Herder pred našimi očmi stoji v milim osvitu rajskiga bitja, kadar nas z gotovostjo nar živejšiga prepričanja tolaži:

„Kolo vse spremenijočiga časa se pa med tim neprenehama verti; in ker ti narodi vedel v nar lepšim pojasu zemlje prebivajo; in ker ni drugači misliti, kakor de boste v Evropi zakonodaja in politika na mesto vojniškiga duha zmiraj bolj tiho pridnost in mirno vzajemno kupčijo in obhod narodov poviševati mogle in tudi poviševale boste: se tudi ve, globoko pogreznjene, nekdej pridne in serčne ljudstva, boste enkrat iz svojiga dolziga spanja zdramile, sužnih spon otele, in svoje lepe kraje od Jadranskih bregov do Tatranskih gorá, od Dona do Mulde kakor svojo lastnino rabile in na njih svoje stare praznike mirniga prida in teržtva obhajati sme.“

Te besede Herderja so tako krasne, tako veličanske, tako čisto človeške, de mi Slaveni ponosni biti smemo, de so k nam govorjene in vsakteri bi si jih globoko v serce vtisniti mogel, de bi po njih moč zadobil, slavni boj junško dokončati.—

Zakaj ni Herder majhni del svoje pred-sodkov proste ljubezni do ljudi sadajnimu zrodu svojiga ljudstva zapustiti mogel? Kako drugači vravnane bi bile razmere med Slaveni in Nemci! Ne bilo bi razpertije, ne sovražtva, ne zaničovanja, ker se vunder enkrat tudi mi prederznemo, sužnosti jarm otresti, ker se tudi mi z celo močjo prizadevamo, vikši omikanost in vzajemno edinstv doseči, ker si priznanje in svoje lastno imetje pred Bogam in svetam zopet pridobiti hočemo!

Slaveni! Herder je ta blažni senj pred 50 leti vidil; zdaj bo resnica. De, čas je došel, de Slaven sužnosti jarm otrese, in tisti čas pripelje, ko bo na svojim daljnim in bogatim zemljišu praznike mira, pridnosti in svobode obhajati smel.

Ta čas ni več dalječ; sadajni viharji so le stresanje prehoda.

Zato, mile ljudstva, ne obupajte v boju s sovražnikom vaše svobode, vaše edinstvi, vaše veličine. Vi hočete pravico, vi hočete višji stopnjo izobraženja v cilj in konec človeštva doseči, vi hočete svobodo in vljudnost; vaše hotenje je krepkodušno in izvira iz nebeškiga nadušenja. Kdo vas tedaj na vaši poti premage vstaviti more?

Tistih, kteri se vam zoperstaviti hočejo z orožjem duha ali z mečem, se nikar ne bojte; pervim manjka prava olost, pravda in resnica, in zadnje tudi vi znate rabiti.

Oni bijejo bor zoper človeške in ljudske pravice; oni, ki si širokoustno pred vsim poštenost prilastujejo; oni, ki se izvoljeno ljudstvo vljudnosti imenujejo, v kterih ustih je

zvestoba in poštenost vsaka druga beseda, oni morajo jenjati; Bog stanuje nad oblaki, dober Bog vlada nad zvezdami! Vunder, bratje! mir in poterpenje! Dokažite jim, de tiste čednosti, ktere imeti oni se ustijo, vi zares imate; zraven tega pa nevstrahljivo kormanite k visokim namenu svojimu. — Tako boste svobodni Slaveni postali in po svobodi vaše ljudstvo na stopnjo povzdignili, de od nobeniga drugiga v vrednosti in velikosti nižji stalo ne bode.

Skerbno redite kale narodniga (ljudskiga) zavestja in človeških pravic, tode varite se, de pravnih mej ne presežete. Le na to vižo bode berstje Slavenstva krepko zelenelo; nježne mladike se bodo ljubeznivo v jasni lok sprijele, in pod njim bode 80 milijonov svobodnih ljudi jezeroletne sužnosti se odahnili. Slaveni, vi ste nar veči narod zemlje, vas je 80 milijonov; vi povzamete rodoviten pojas, kateri od Labe do Volge, od Jadranskiga do ledeniga morja seže, in imate tedaj prostora še za drugih 80 milijonov. Mislite, de vas je vladar sveta brez namembe pustil čez tako neizmerni prostor razširiti se, vladar, kateri komarja ni brez namena vstvaril? Ali mislite, de bi vaš krasni, veličanski narod za nič družiga ne bil, kakor za to, de bi družiga množil, ali kakor rob s svojo kervjo, s svojim znojem drugimu služil? Ne, nikdar ne, vaša naloga v veliki zgodovini človečanstva mora velika biti, kakor ste vi sami veliki.

Socialna podlaga, ktera se stari, trohljeni Evropi scer že edino prava zdí, ktere pa nič več izpeljati ne more, ker so njene socialne razmere preveč zamotane, njih popolni razvoj pa bi ob enim popolni razpad za seboj privlekel, z eno besedo, veličanska idea praviga družbeniga življenja je namemba, ktero doseči je vam odločeno.

Ako se na vesoljno Slavenstvo ozremo, vidimo, de se ljudstva iz socialniga obzira v dve poglavitne versti razdelé. V severu se le dvojni stan razloči; svobodni in sužni; v južnih deželah so sami svobodni. Desiravno se te primere ena od druge ločijo, se vendar močno perbližajo, če se dobro to prevdari, kar se še zgoditi mora.

Rusia s svojimi sužnimi ne bode več dolgo viharju časa se zoperstavljala, tudi tam se mora jasno sonce svobode zasvetiti; ona bo razrušila verige nevoljnštva (sužnosti), in potlej prebiva kakor v jugu, tako v severu svobodni mož brez razločka stanu. Ako te spone razpadejo, stopi na njih mesto popolna enakost; tam ne poznajo zgodovinskih pravic, ne samoradiga mestjanstva, ne neizmerno fabrik, ktere rokodelstvo podkopujejo, ne lačniga proletariata; tam še zmiraj zemlja sama prebivavcu življenje ohranjuje, in le v tem obstoji razločik stanov, de jeden več ali manj zemljiša obseže; neobdelane zemlje je pa še toliko, de sleherni človek na nji potrební živež najde, če se prav s časama število ljudi do dvakrat toliko pomnoži. Zatorej še dnarna moč še dolgo oblasti čez vboge dosegla ne bode.

Poglejmo pa še na lastnosti Slavenov. Slaven je nježin, krotak, poln ljubezni, zadovoljen, on ljubi svojo domovino, svoje ognjiše čez vse; nar veči srečo le vživa v domačim krogu; hlepenja po časti in podjarmenji ne pozna; pri vsem temu je bistroumen, rahločuten k djanji zmiraj pripravljen in stanovit.

To so lastnosti, iz katerih se lepa prihodnost prerokovati zamore, ker na njih se lahko veličansko poslopje prave ljudske sreče sozidati da. V tih lastnostih je vzrok iskati, zakaj Slaven dozda ni častitljiv prostor v zgodovini povzel, kateri mu gre; jenjati je mogel svojim bojažejnim sosedom. Al njegova moč je bila ohranjena za čase, ko bodo pravica in ljubezen, zaupnost in poštenje žezlo sveta imele. In za-nje je v patriarhalskih vladah Slavenov (tudi Rusie vlada je taka) svet pripravljen, kakor pri nobenimu drugimu narodu. Ktero ljudstvo je tedaj pripraviši, državo sostaviti,

ktera bi se zakonom vlnudnosti, jedru socialskih idej, bolj prilegla? Zato, Slavenski bratje, ne obupajte, če vas valovi temnih osod protivno ogromijo — premagali bote.

Edinost, resnica, ljubezen, poterpenje so okop, kateri vas more sleherue nevarnosti braniti; ta osip zmiraj višji in višji napravite, in peklenske moči vas ne bodo premagale, ne vaših prizadetj zaverle. (Slav. Centr. Bl.)

Prošnja in opomba!

V razglasnim listu Ljubljanskih nemških novic, v katerim se begunci vojaške nabere imenujejo in vabijo pri svoji kantonski gospodski se oglašiti, in zastran svojiga oddaljenja odgovor dati, smo pred nekimi dnevi brali sledeče imena:

So bile pisane:	bi imele biti pisane:
Gregorschitz Jos.	Gregorčič Jos.
Wutscher Ant.	Bučar Ant.
Vogler Ant.	Voglar Ant.
Perjathel Ant.	Perjatel Ant.
Hrowath Ant.	Hrovat Ant.
Ambroschitz Joh.	Ambrožič Joh.
Stoppar Math.	Stopar Math.
Hriber Joh.	Hribar Joh.
Kuss Ant.	Kos Ant.
Grill Jos.	Gril Jos.

imena vasi:

Ossredeg	Osredek
Festnitz itd.	Vesnic itd.

Vsako teh imen je slovenske korenine, bi se torej imelo po slovenski pisati, in ker je lastno ime ljudi ali krajev, se tudi v nemški jezik prestaviti ne da; postavimo ako bi kdo „Voglar“ v „Vogler“ prestaviti hotel, bi jo resnično zadel, in lepo reč dobil.

Gospodje vradniki in duhovni! in kdor koli z ljudmi kaj opraviti ima, in njih imena piše, Vas! serčno prosimo, pišite lastne imena, bodi ljudi ali krajev, razumljivo in pravopisno t. j. v slovenskim jeziku, in v slovenskim pravopisu; kakor se spodobi.

Ker sta po dovoljeni ustavi vsakimu narodu jezik in narodnost zagotovljena, in ker, ako nočejo te besede prazne biti, po novi vladi v vsaki deželi, deželni jezik — torej per nas slovenski — v urade in pisarnice, posebno po deželi kmalo kmalo vpeljan bode; je treba dragi tovarši! nam kantonskim vradnikom na to se perpravljati, in tudi perpraviti, de kadar slovenski dopisi, in slovensko pisane uloge nam doidejo, jih ne bomo gledali, kakor teleta nove vrata; in de bomo zamogli tudi ustno sporočene želje in pritožbe po slovensko zapisovati.

Na Mirni 20. Velkiga serpana 1848.

Irkič.

Austrijsko Cesarstvo.

Dunaj.

K. 28. Velk. S. Pregled obljudenja Istrije, kateriga je naš iskreni domorodec gosp. Cerer v Terstu tako pravično in razumno zložil, je vsem tukajšnim Slavjanam, kakor tudi našim rodoljubnim slovenskim poslancam prav prav dopadel. On nam je natanjčni dokaz, de je Istria od nekda čisto slavjanska dežela, in de so se Italijanci le pozneje pod nekdašno mletačko (benečansko) vlado po mestih naselili in tudi nekoliko naših bratov poitaliančili. Vendar se Italijani, zlasti pa istrijski večdel od Slavjanov izvoleni poslanci (Fachinetti) močno poganjajo dokazati, de je Istria od nekda Taljanska dežela — de mora taka ostati in z laškimi deželami se združiti in ž njimi vred posebno laško vlado zadobiti. Nemci pa, posebno pa Frankobrodčani, zopet po svoje (nemumno) modrujejo in pravijo, ker je v Istrii večina prebivavcov Slavjanska, in ker morajo tudi primorske dežele imeti, zlasti pa Pul (Pola), kjer hočejo prihodno luko za prihodno nemško brodarstvo napraviti, se mora Istria tudi k nemški edinosti prikleniti.

Vsak domorodec iz tega lahko previdi, kakšne nevarnosti nam in bratam našim v Istrii

žugajo. Jezik, narodnost in želje združenja vsih Slovincov, to bi vse nič ne zdalo, bi mogla pasti in Austria bi tudi še Istrijo zgubiti vtegnila, ako se tam laščina razširi in celo deželo prevzame.

Ravno taka bi bila, ako Slovenci in Istrijski v nemško državo pridejo; jezik in narodnost bi tudi v kratkim hirati počela in poginila.

Naj tedaj rodoljubi po Istrii ljudstvo podučijo, duh narodnosti obudijo, naj mu živo pred oči postavljajo nevarnosti, ki od te dvojne strani žugajo, od nemščine in vlaščine.

To naj razširijo z besedo in s pismam med ljudstvom, de se takimu, napčnemu obnašanju istrijskih poslancov pred v okom pride, kakor bi vtegnili deželi pri posvetovanji čez prihodno našo ustavo škodovati, naj se spišejo in podpišejo protesti zoper besede Fachinettove in njegovih tovaršev.

Od 24. pr. m. je zopet mir na Dunaju, posebno, ker je ministerstvo terdno na noge stopilo in pokazalo, de ima moč, in de se ne da od vsakiga vekavca vplašiti, kakor je bila popred navada.

Včeraj se je vidilo na balkonu ministra vojske 10 laških bander, ktere je naša junška armada sovražnikom otela, in ki jih je maršal Radecky sem poslal; danas so jih na večni spomin shranili v cesarsko orožnico.

Skorej vsaki dan gredo Čehi skozi Dunaj na Hervaško, svojim bratam pomagat. Kdor se na Dunaji med dobrovoljce zapiše, dobi mende v Badenu od Miloševiga tajnika popotni dnar.

Jutri bode državni zbor enkrat sklep storil zastran Kudlichoviga predloga; in tu zopet ne morem zamolčati, kako so se kmetje spečali, ki so kmetovske poslance izbrali. Glejte, saj zdaj je bilo čas za kmete govoriti, vsi bi jih bili radi poslušali, zakaj od kmetijskih in grašinskih reči si saj kaj zastopijo, pa le eden ni čehnil izmed njih; kaj mislite, de bode pozneje besedico zinil, ko se bode od višjih reči govorilo.

— V seji državniga zbora dne 26. Velk. Serp. je prašal Strasser ministra zvnajnih oprav, če ministerstvo prav vse dogodbe v Valahii in Moldavi pozna; kakšne politike se bode proti provizorni valaški vladi deržalo; ali je skerbelo za tam prebivajoče Avstrijance.

Minister Wessenberg je odgovoril; de v Valahii več provizorne vlade ni, ampak de ima vikši oblast v imenu turškiga cara Suleiman Paša, kateri je že varnost Avstrijancov zagotovil; de se je pa zanesti od sedajnih turških ministrov, de bodo, kolikor bo moč, željam rumunskiga naroda zadovoljili.

Potlej je prišel zopet na versto Kudlichovi predlog. Minister Bach je povedal v imenu ministerstva, de po njegovih mislih bi imel zbor samo pravilo ali poglavitno vodilo izreči, de se bodo namreč zemljiša in posestniki popolnoma osvobodili od vsih dolžnost do grajšakov; izpeljava pa tega sklepa de se mora deželnim zboram (kakor je česki poslanec Brauner svetval) prepustiti, daleč de se morajo odškodovati vsi, kateri na svojih pravicah škodo terpe; z odškodvanjem de bode sedajno ministerstvo stalo in padlo. Malo drugači je tudi minister Kraus govoril. — V seji 29. mesca je bilo glasovanje čez to za drugi dan odloženo.

Ministerstvo šolstva je sklenilo dozda dve leta modroslovja za prihodno šolsko leto ločiti, in pervimu letu ime dati: Pervi licealni klas, učenci tega klasa se bodo od latinskih šol sicer ločili, vendar ne bodo svobode vživali, ki se bo poslušavcam na vseučiliših pri voljila.

Slovenske dežele.

(E.) Od Drave. Kaj sem jaz? Kaj imam storiti? Kaj imam verjeti ino upati? V te vprašanja vsa modrost se vpira. Pa koliko jih je, da si take vprašanja postavijo. — Kaj sem jaz? Slovenec ali Nemec? Tako bi se v sedajnim

čas vsaki barati mogel, da tako ložej zve in spozna, kar storiti ima. Ali pred tim vprašanjem trepeče neka versta ljudi, ktera sicer dobro razumi, kaj je, vendar tako le sklepa: Jaz sem moj Ego, moj Ego sem jaz. Ta versta najde se raztresena povsod, posebno pa tam, kjer se žuga trebuhu pomanjšanje. Ta versta pernatih ljudi se silno hudo opera domorodnem rečem. Mi smo jo vidili na deželni našem zboru v Gradci in natura et in organis. Razun nekih hvalevrednih, ktere Slovenec dobro pozna ino poštuje, bili so sami modrijani iz tiste filozofiške (modroslovne) šole, kterih naj višja postava je izpeljana iz „Ego sum, jaz sem, drugi so nič, ali morajo biti, kakor jaz.“ Ta versta ljudi se zoperstavi vsemu, kar je narodno. Jezik vpeljati v šole, Bog ne daj! kako bo mi moč staro obljubleno methodo zapustiti? Taki krič ma ti ptič; zakaj duh je njegov ves vkovan v navado, v staro uzdo (šlendrian) ino, kar ta ptič sodi, pregleduje le skozi očale (očesnike). Čuješ jih večkrat tako le govoriti: Dvajset let učim že nemški šprohler, in Slovenci so kruh jedli, ino Slovenšine ne pozabili, za česar voljo bi ga ali zdaj treba bilo v šole? — Iz pisarnic še hujsi glas se čuje. Kaj? v kancelije ga čete spraviti? — o vi fantasti, kje imate slovenski corpus juris, Gesetzbücher, kje Wechselrecht in Lehnrecht? — o Vi prenapeti Ultra-Slovenci, Vi Vindišarje, sem že 30 let Ferboltar, pa dobro so bili opravljeni posli, ino Krajsamt in Gubernium sta me pohvalila — kaj bi neki ta derhal študentov, farjev in novinarjev? pojdite med volarje ino konjare. — Sami ga govorite, v pisarnicah bom pisal nemškega, posvečen je s 300,000 akti in s stoletnim prahom, vsi moli in muhe ga častijo itd. — Tako na priliko se modruje med tema dvema verstama ljudi, med pisarsko in učiteljsko. Kaj imam storiti? je drugo vprašanje filozofov. Preganjati slovenski jezik, po šolah nemšino zabijati v slovenske glave, otroke martrati s šprohlerom, da ga le do prüfinge znali bodo, — kaj jim dalej treba, — sem le enkrat pohvaljen od Schuldistrictsaufsehera, kaj me je daljša skerb, ali otrok ve kaj ali ne. Schuldistrictsaufseheri pa po stari kiti (Zopf) rubrike izpolnujejo, da le vse gre ämtlich — za vtemeljenje narodnega izobraženja je malo kteremu kaj mar. Kakor eden, tako drugi le na to pazi, da je Amt, die Vorgesetzten, das Consistorium itd. zufrieden. Ima iznimkov hvalevrednih, sed rari nantes in gurgite vasto. Žalostno je za me, da kaj takšnega opomenuti moram, pa, čeravno bo ne povoljno mnogim, kdo je kriv? Kaj imam verjeti in upati? Je tretje vprašanje filozofov. Tako tudi moj Slovenec se bara, kaj je prav, ker mi šola in pisarnica kričite, da je le nemšina edina prava ino zveličavna? Moj dragi, ne obupaj, neveruj krivo, če ravno vse si perzadeva tebe izneveriti tvoji naravi, čeravno omrazujejo te vsi, kteri tebe podbistrujejo ino opominjajo, da naj tverdo deržiš se narodnosti in vsega, kar iz nje izvira, tako vender veruj in upaj, da, kar je tebi prirojeno, kar je naravno, je pravo in za tebe edino koristno, veruj, da mešniki, ali ko ljubi svet nas rad imenuje, popi in farji, ti ravno tako dobro mislijo za tvoje časno, ko za tvoje večno. Jaz vam ničesar novega s tim dopisam povedal nisem, pa mislim, da bode ta dopis nam kaj boljšega novega zbudil. —

Naj novejša kar je oznaniti vredno je, da bodo dnes 27. Velkoserpana tako zvani Deutsch-Katoliki v visoko izobraženim mesti Marburgi na Dravi prvo svojo skupščino imeli. Neki stotnik od Piretove regimente bode dotih mal, dokler sam Ronge ne pride, službo božjo opravljaj. Perva njegova pridiga ima text sv. Pavla: Poskusite vse in dobro obderžite! Marburčani, Vi ste skusili že vse, Bog daj, da bi enkrat dobro obderžali. Pa bojim se zlo, da bodte tudi to skusili, pa še le stari — — — — — ostali. Slovenec le čakaj, nemški zavez bode ti še več z Frankfurta poslal, ko Ron-

geane ze svojimi Grundsätze, od kterih se eden tudi tako glasi: Jeder soll sich bestreben sein Leben angenehm zu machen auf was für eine Weise und mit welchen Mitteln er es nur vermag, und Niemand ist berechtigt ihn dabei zu stören. To je po Slovenski: Svobodno kradeš, da ložej boljše živiš, in nikdor ne sme ti za tega voljo kaj storiti — o punt ti presneti punt!

Mislimo, da ne bode dolgo terpelo, da bode se boj med Madjari in Horvati začel. Včera 27. je šlo iz Dunaja v Varaždin in Zagreb 15 profiant-pekov, dnes pa 10 lekarov (Aerzte). Tudi se Varaždinske in vogerske familije zlo preseljujejo na štajersko. Po celi štajerski meji od Fürstenfelda do Serdišča (Polstrau) in Ormuža (Friedau) je kordon potegnjen, še dnes maršira nekoliko kompanij italjanskega regimenta Wimpfen v Ormuž, kjer že prejden 2 kompanie Piretove regimente ležite, mislimo samo za tega voljo, da kjer nebi Madjari po štajerski zemlji v Horvatsko rinuli, ali pa se boj na štajersko stran vergel. Serežani komaj čakajo na boj, ino pre so onikrat, ko je svetli Ban v Varaždinu bil, mu rekli: Josipe, ako nečeš nas skoro vodit nad Madjare, tako idemo sami, ili pak odlazimo kući. — V Celi in v Ptuj ste postavljene Platzkommande, kterih prejden ni bilo, sklepamo iz tega, da bode se precej kaj vojske skoz te mesta v dolnje kraje pošilalo. —

* Kakor Allg. Oest. Z. piše, je društvo Teržacanov (Società dei Triestini) 19. d. Vel. S. zbor imelo, v kterim je nemško reč (Deutschland) očitno zatajilo. Dr. Gregorutti (slava mu!) je namreč razložil, kaj nemške barve pomenijo gledé na Teržaško mesto. Črna — je barva smerti; rudeča — barva kervi; zlato — nenasična lakomnost, s ktero Nemci Terst požreti žugajo.

* Tudi iz Gorice zvemo, da sa tam Furlani jeli od Slovincov dobro misliti, čez Nemce in njih slepe naslednike pa zabavljati; de se je že nekterikrat slišal glas: Vivano gli Slavi. Prav tako, italjanski sosedje! Slovenci niso še nikdar vaši sovražniki in zatiravci bili in ne bodo — ali zatirati se pa tudi ne dajo. Zatorej pravičnost, mir in sprava gospoduj med nami!

Hervaska in slavonska dežela.

Zagreb. Nemški časopisi pripovedujejo, de je naš Ban na Madžare planil in most čez Dravo narediti pustil, in veliko armado na Ogersko prepeljal. Res je, de stoji čeversta in velika armada k boju pripravljena in težko na povelje banovo čaka, de bi vdariti smela — ali dozda še kar eden na banovo zapoved čez Dravo ni šel. Kadar se bo kaj takiga zgodilo, ne bomo zamolčali. (Agr. Z.)

Iz Zagreba 24. V. S. Neki stari madžaron Ivan Šušković je bil vjet, pod naglo sodbo postavljen, od nje, ker se je sam obdal šuntanja proti banski oblasti in domovini, k smerti obsojen in že pod vešala (gaugé) pripeljan, mu je ban prizanesil in milost izkazal. To slišati je od veselja omdlel, in ko se je zopet zavedel, se je močno kesal, de je tako dobriga moža černil in obrekoval ter je vragove gospode preklinjati jel, ki so ga bili zapeljali. —

* Govori se, de bode maršal Radecky nekoliko graničarskih bataljonov domu poslal, de branijo svojo domovino.

* Banski stol (sodna oblast) je prijel narodni jezik za opravični jezik.

Reka 28. d. Velk. S. Ravno je prinesil banski komisar povelje poglavarju (gubernatorju), de se mora s vsemi madžarskimi uradniki na ravnost iz mesta spraviti, kar je pa dnarja v denarnicah vse pustiti, de ne bo moglo madžarsko ministerstvo z njim ravnati po volji. — 40 hervaskih serežanov je prišlo v Reko, in so na tergu narodni ples „Kolo“ plesali v pričlo mestnjanov in kmetov, ki so lepo v miru gledali. Proti večeru so se zopet streljaje podali v Grobnik, kjer so zapeljane kmete zopet k pameti pripravili. (J. d. Lloyd.)

Novine h. sl. d. prineso v službenim delu naslednje izjasnenje:

V novi „Ofner-Pester Zeitung“ od 19. t. m. se bere podpisana od grofa Batjana naredba (Verordnung), ki se razložiti mora.

V ti naredbi se bere v izrekih, ki zaslužijo, de se saj zlo neministerialni imenujejo in ktere zavolj spoštovanja bravev tukej ponavljati nočem, de neka stranka Jelačića kot slepo orodje vpotrebuje, in malo naprej, de ban hervaski besede deržal ni.

Nisam tiste verste ljudi, de bi se dal od kakoršne si bodi strane vpotrebovati. Kar namerujem, kar hočem, to sam že v svojim razodetji 6. t. m. jasno in razložno izrekel in taisto tukaj ponavljam, de sem sklenil vse storiti in vagati za to svojo prepričanje. Stranka, ktere se deržim, je stranka naroda, krepkiga, junaškiga, do zdaj zatiraniga in malo poznana naroda. Ako sem izmed nazadnikov ali naprednikov, pokaže celo življenje moje in moje sedajno poganjanje, z kterim skušam svoji domovini obderžati ravnopravnost in svobodo, kakor tirja časa duh, in kakor je nj. vel. cesar in kralj vsem avstrijskim narodam zagotovil, kterima pa proti sovražno neka sosedna dežela.

Jaz zapričam vse svoje dela za opravičenje svojih dostikrat izrečenih namer (Absicht). Svet naj jih sodi; če se pa imenuje reakcija, podirati in zrušiti vsaktero zatiranje, vsaktero tiransko gospodarstvo, vsaktero despotijo, — naj se pokaže tudi v podobi peštanskiga ministerija — sem in hočem ostati reakcioner,

Kar pa g. Batjan naprej terdi, de nisam besede deržal, se mora nekoliko razjasniti. Res sem opomnil, de če se resno mir hoče, se vsaka armada nazaj potegniti mora, in de bode tudi jaz to storil, kadar se to izpolne tudi od ogerske strani na naši ali ne samo hervaski meji. Ali dozda kaj taciga zvedil nisem, marveč mi je oznanjeno uradno, de so se trume na Dravi še pomnožile, ne pa nazaj potegnile. Od peštanskiga ministerija imenovani komisar Žitvaj dela nemir v sremski, Janković pa v verovitiški županiji; uni je 14. t. m. razglasil že v resnici overžen ukaz od 10. Malis. t. l.; ta pošilja vojsake na eksekucijo, de ljudi prisili poslance za peštanski zbor zbirati, ladja je že kupljena in se oroži, de preti Bakru in Senju, in v Banatu teče kri brez prenehanja. To gotovo niso mirne priprave — za to morajo clo v Budapešti spreviditi, de sim dolžan domovini biti pripravljen, kakor se spodobi, dokler madžarski ministerium v resnici in odkritoserčno roke ne poda k poravnani razpertij, ki obstoje med njim in našim kraljestvom.

V Zagrebu 22. Velk. T. 1848.

Jelačić, s./r.

Feldmaršal-lieutenant in ban.

Ogerska dežela.

Pešt. Po narviksim v državnim madžarskim zboru dne 22. pr. m. prebranim odpisu je nj. vel. kralj nadvojvodu Stefanu prepušeno kraljevo oblast (poterditi postave) zopet prevzel.

Od doljne Donave. Serbi so pri šentomašu, Turil, Feldvaru in Tarašu dne 19. p. m. premagali. Madžari so se jih ob 5 vjutro na celi strani na enkrat lotili, in sicer z veliko armado (15—20,000 s 40 šteki); pa so bili jako potolčeni in razgnani; in kakor sami Madžari pravijo, so 11 samih oficirjev zgubili. Bojevali so se do treh popoldne in sicer z takim ognjem na obeh straneh, de je bilo strah in groza.

Iz Vračeviga Gaja 19. pr. m. Danas se je podala naša armada na Belo Cerkvo. Od 5½ zjutri že terpi bitva. Zda je že 10 ura. Bela Cerkva je zapaljena iz vseh strani in bombardira se. Še pokajo tako jako puške, kakor de bi bila bitva pri Lipskim.

Iz Pančeva 19. pr. m. Pančevci so danas sneli en zvon od 10 centov iz velike cerkve, de zlijejo dva topa. (Serbsk. Beogr. nov.)

Nepolitiški del.

Kazen radovednosti.

(Božična povest.)

Bil je sveti večer. Z mrakom se tihota širi čes ledino, kjer Volčji potok léži; le šum bližne Bistrice se razlega po okrajni. Zdaj Avemarijo zazvoni. Soseska, doslej mirna in pokojna, spet oživi, — bilo je čas kaditi. Tudi županovi se pripravljajo, in ko zapoje zvon domače cerkve, oče župan z ponvico žerjavce iz veže stopijo, Micika, njih zala hčerka, jim stoji na strani, kadilo na ponev sipajoč, nje brat Juri pa zadej posodo posvečene vode nese. Vsi so bili razoglavi, pobožnost se jim sveti na obrazih, iz sere pa gorka molitev za srečo in blagor prihajajočega leta v nebo puhti. Križaje se trikrat pokade praga in vežne vrata, trikrat jih Juri pokropi; potem obhodijo vse poslopja, okoli vseh kadivši molijo svete molitve in skerbno se vsaki vogel pokropi. Posledni, ko jih pot v vežo nazaj pripelje, pokade še enkrat vrata in duri, hram in hišo ter postavijo ponev na ognjišče, kajenje s tim končaje. Ravno tačas, ko županovi, je tudi sosedov Tine z očetam svojim kadil, in Micika mu, berž ko more, pomiga, de naj zvečer gotovo vas pride, de so stari Aleš povabljeni, zraven pošepa, in de nje oče dans niso kar nič hudi. Z veseljem on obljubi.

Nekoliko časa prejde. Micika in dekla med tem v kuhinji večerjo pripravljate, družina oskerbi živino, župan pa v hiši prihajajoče goste sprejemajo.

Aleš poslušati, se je nocoj iz cele soseske obilno vasovavcov pri njih zbralo. Ta starec je bil gostač v vasi. Mnogo je vedil govoriti in pripovedovati od duhov, strahu, zakladov in takošnih vraz in je z govorico svojo ljudi tako nase privezati znal, de je na dolgo in široko prvi veljak bil. Na vsaki shod, na vsako veselico so ga vabili, brez njega se je ljudem praznik le polovičen zdel. Pri takih prilikah se je potlej tako ustiti in obnašati vedil, kot bi s skrivnostimi nebes in zemlje soznanjen bil. Pogosto je tudi k županovim posebno praznične večere zahajal in nocoj so ga že nepotrepežljivo pričakovali. Naenkrat se duri odpro, Aleš vstopi, z slovesnim „hvaljen bodi Jezu krist“ zbrane sosedo pozdravi. „Na veke“ odgovore vsi, „Bog vas sprimi, Aleš!“ pristavijo župan, nocoj ste kēsni, mi smo vas že davno dočakovali.“ Aleš odgovori svojo zamudo, kot je že vajen bil z molitvijo in po volji gostov se za mizo v kot vsede. „Ala, Micika, večerjo,“ zakličejo zdaj župan, in kmalo stoji skleda na mizi. Po kratki molitvi, ki jo Aleš naprej moli, vsi veselo za žlice primejo. „Aleš,“ začno zdaj župan, „Micika nam je jesti prinesla, vi, ki ste marsikaj že skusili in mnogo veste, nam boste pa kaj povedali.“ „No, se ve de ne bom molčal; sej smo se zavoljo pogovora sošli,“ odgovori Aleš smeje.

„Toliko sim že slišal od tega večera,“ poprimejo župan, „od njegovih pomemb in zgo-deb, pa, čeravno star, nisim sam nič doživel in zatorej o marsičem še zdaj dvomim. Povejte nam tedaj, ali res, ali ne, kar se od njega pripoveduje.“

Aleš. „Jaz pravim de, večidel vse je res. Ta večer je čuden in poln skrivnost.“

Žup. „Postavim, ali je to res, de ima vsaka reč, ki se čez leto godi, nocoj svoj spomin.“

Aleš. „O res, kaj pa de res! Lastna skušnja me tega vveruje. Lansko leto sim pri rajncim Matijevcu na Toplici ta večer vasa-val. Prav dobre volje smo bili; ali naenkrat, tresk, na koncu hiše zaslišimo, kot bi bil voz desk prekucnil, v hiši nam pa luč ugasne, in glej! zagreblji so ga, preden je bilo leto okoli.“

„Aleš,“ ga zapraša zdaj nekdo sosedov, „ali res tisti, ki čez leto umerje, nocoj brez glave pri večerji sedi?“

Aleš. „Tudi to je res. Vender se le viditi more, ako se znak skozi okno v hišo pogleda. Pa jaz bi nikomur ne svetoval. Mar-sikdo je pri taki skusbi sam ob glavo prišel.“

„Aleš, to je pa mende prazno, de živina nocoj o polnoči govori,“ ga vpraša drugi sosed.

Aleš. „O kaj se. To je gotovo, kot gotovo dihaš. Moj rajni stari oče, Bog jim daj večno luč in sveti raj! so mi od tega pravi-li. Enkrat so, se pastir bivši, ta večer na hlevu spali. Nakretilo se je pa, de so po dnevu praprot želi in ponevedama jim je pra-protno seme za srajco ostalo. Ko ura polnoči udari, se pa oglasi goveda. Plavka, je za-čel vol kravi, blagor tebi, gorje meni. Vole, odgovori ona, ne blagoruj me, ki bom smert storiti mogla. Ali tebe, ljuba, reče vol, bodo ljudje, mene pa orli jedli. In glej! kravo je

predpustam mesar vzel, vol je pa pomladi pri oratvi v razoru obležal.“

„Aleš,“ se oglasi zdaj fantinov eden, ki so s sosedovim Tineta prišli, „ali je to res, de ravno ob dvanajstih v zerkalu vode fant svojo nevesto, dekle svojiga prihodniga ženina viditi more?“

Aleš. „Ha, ha, to je pa za vas, kaj ne? Vender je tudi to res. Pod Jurjevčevim jagnjetam, kjer je Bistrica tomun v travnik skopala, sim sam svojo rajno, takrat iskreno devico gledal. To de brez nevarnosti to ni; mene je le moja svetinja, ki jo še zdaj na vratu nosim, takrat pogube otela.“

Micika, ki je dozdal le na Tineta pazila, pri teh besedah ušesa nastavlja ti jame, potem zarudi nekoliko v lica in se globoko zamisli.

Med tacimi pomenki je večerja minula in se le, ko Aleš moliti začne, se Micika zavé, ki berž posodo pobere in z dekle vred v kuhinjo odide. Gosti ostanejo pri mizi, kjer jim Aleš nadalje razklada, kako je v risu črne bukve dobil, kako opolnoči zlato in vino teče, kakošni strahovi po svetu dirjajo, in še druge čudeže večera pripoveduje. Vse ga zvesto posluša, samo sosedov Tine je k peči šel, in se tam na klop ulegel, glavo na durni podboj naslonivši, kjer bi bil rad tam zvedil, kaj se bodete ženski v kuhinji menile.

Jerica! začne tu Micika proti dekli, slišala si Aleša, v zerkalu Bistrice, kjer je to-mun, ga viditi morem. Jerica! tebi nisim ni-kdar nič prikrivala; vedno ti je moje serce razodeto bilo, zatorej veš, de ga že drugo leto ljubim; veš pa tudi, de nisim bliže naju zvezi, kot perve dni ljubezni. Ali bode Tine moj, reva se zdaj ne vem. Stari oče se še niso omečili, niso se stare zamere poravnane; njih las se je spremenil, ali serce je terdo ostalo, in še tli skrivaje v njem nekdanji čert, ki je nesrečno razpiral moje in njega starše.

Jer. Pojdi, pojdi, že spet stare dvombe. Ali nisi vidila, de so ga nocoj prijazno spre-jeli. Poterpi — predpust je pred durmi, ne-nadama vaji zakon skleniti zna.

Mic. O Jerica, time le tolažiti hočeš; tvo je prave misli mi zakrivaš. De naju poroka od dne do dne negotovši biva, ti je dobro ko meni znano. Ta negotovost, Jerica! mi serce gloda; strah zgube mi greni sleherni veselje in mir iz mojih pers poja. Clo sanje me straše.

Jer. Ljuba moja vsaj s sanjami se ne plaši, ki so tako redko resnične. Bog vse prav obrača, njemu zaupaj in vse bo dobro. Sanjam pa ni verjeti.

Mic. Tem, Jerica! je verjeti. Snoč se mi je sicer sanjalo, de sva sklenjena bila, ali on je tako bleđ, tako merzel bil, in sama sim ledena obledovala.

Jer. Oče nebeški! to je strašna prika-zen bila. Pa — Micika, ali ti je slabo? Tvoje lice bleđi, kaj ti je? Tako čudna se mi zdiš.

Mic. Nocoj moram zvediti, ali mi je na-menjen on, ali ne. Jerica! zmirej sim te rada imela; pa tudi ti si mene rada imela, kaj ne?

Jer. Kaj prašaš, Micika!

Mic. Ko ti je vlani najlepši peča v Bi-strico padla, in si plakala po njej, sim ti jo jaz povernila, in letas, ko si se pri pšenici vžela, sim jaz tvoja in svoja kraja žela, de si doma ostati mogla. Jerica! ali me boš no-coj k Bistrici spremiti hotla?

Jer. Tvoja kri je nocoj vroča; preden kaj skleneš, poslušaj moje hladne misli. De moje serce gorko za te bije, ni prič treba, za-torej poslušaj prijateljico, ne hodi tje in Boga ne skušaj! Večer je svet, ne gré skruniti ga z derznim početjem. Božja kazen je ta večer že marsikoga zadela. Pomisli, de je Aleša le njih svetinja pri tem nesreče rešila.

Mic. O Jerica, Bog je dober; sam bo ubozi deklici milost skazal.

Jer. Spomni se, kako te je rado strah. —

Mic. Nocoj me ni, sej je sveti večer.

Jer. Pomisli tudi, kaj ti bo početi, ako bi res bilo, kar Aleš in stara vera terdi, in bi družiga v zerkalu vidila, ne Tineta. Še ti up napolnuje persi, ne budi v njih obupa.

Mic. O Jerica, sej mi je tudi tako ob-upati. V vednim trepetu zanj me bo počasna smert umorila. Ne zaveraj me dalje, moj sklep je storjen. Še enkrat te prosim Jerica, spremi me! Iz mladiga si mi ti tovaršica, si povsod moja zvesta spremljevalka bila, ali me boš nocoj na groze polnim potu zapustiti mogla? Reci, ako greš z menoj!

Jer. Oh! kaj morem drugače? Mojiga svaru ne poslušaj in samé te pustiti ne morem.

Tako ste sklenile obe, in ko se potem pol-nočni čas približuje, nastopite radovedni stra-šen pot. Počasí in plaho greste proti produ

Bistrice. Luna se v oblake zavija, in skopó svojo luč na bleđo zemljo lije; gole dreves-verhove merzli sever previhrava.

Jerica! krikne naenkrat pogloblasno Micika, ali ne slišiš nič po germovji šumeti?

Jer. Veter piše.

Mic. Vidišli? Bela žena tamle stoji!

Jer. Ali se mešaš? Štor je, od mesca razsvetljen.

Mic. O Jerica, meni je tako tesno, tako britko pri serci; slabost mi preletava ude, kot svinec so noge težke! Jerica, meni se dozdeva, de je to moj zadni pot, božja roka se zna nad mojim derznim djanjem strašno maščevati.

Jer. Kaj bledeš, Micika! Kje je tvoj po-gum, tvoja poprejsna serčnost. Ali ni sveti večer?

Mic. Če se ne vernem, Jerica, utolaži Tineta, reci de sim mu zvesta bila do zadniga diha; utolaži očeta, njihovo terdoserčnost jim odpustim. Mojo skrinjo ti vzemi — pomni me!

Zdaj dosežete tomun — ura udari polnoči; bledota lune je razlita čez jagnetove veje, lasje se jima vzdigujejo in trepetaje stopite na okraj, v zerkalu viditi podoba zaželjeno. Zdaj oči pobesite in — hrest, završči v vejah, voda se šumé razgerne pod njima, brezvoljno od-skočite, ali Micika se zgrudi in več — ne vstane. Plašno pobegne Jera. Iz tomuna pa, glej! težavno nekdo priplava, boječe vzstopi na breg — Tine je. Svoji ljubi vstreci, je vzlezel na drevo, de bi ga v vodi vidila; po nesreči pako se mu veja ulomi, ravno ko uni dve v tomun pogledate. Komaj zazre truplo svoje drage, zraven pade, goreče ga polju-buje in potoke solz na merzle, blede lica toči. Pa tudi on obleduje, strah in groza ga pre-dergavata, kesa skleča žalost se ga polasti — obnemaga ji in serce mu počí. Ali tudi Jera smrti ni odšla. V dolgi bolezní hira, in ko posije pomladanjsko sonce, je že gomile vseh treh ogrevalo. Podgorski.

S m e s .

Enakost vseh narodnost. Kako malo de je enakost vseh narodnost še v resnici vpe-ljana, o tem nas prepričajo vsakteri prikazki. Tako p. r. so naši nar novejši bankovci samo v nemšini storjeni, tako sicer, de, če bi po tem soditi teli, je enakost jezikov dalej nazaj kakor naprej prišla. Zakaj na starih bankov-cih leta 1800, na Einlagsscheineih itd. so še vendar napisi v vseh poglavitnih avstrijskih jezikih, samo na bankovcih Dunajske narod-ne denarnice vidimo le nemške napise, desi-ravno se večidel le po slavjanskih deželah na Polskim, Českim in v Moravii najdejo.

Kar je pa narčudniši, madžarska vlada izdaja svoje nove bankovce z madžarskim, (slišite) slovaškim, jugoslavjanskim, nemškim in valaškim nadpisam, če prav tudi iz zvijač-nosti, madžarski ministerium avstrijskiga te-dej v ti reči vžuga, bolj časti enakost na-rodov v djanji, če je tudi ne spozna, kakor pa avstrijski, ki se pri vsaki priložnosti za bratstvo in enakost vseh avstrijskih narodov oglasi. Čudno, ali resnično! (Narod. nov.)

*Madžarski ministerium je bil, kakor Beog. novine povedo, poslal 15 študentov na Dunaj, de bi na Dunajskim vseučiliši pri Nemcih po-moči iskali. Res pridejo v vseučiliše in eden izmed njih jame popisavati nevarnost v kateri se Madžari znajdejo, in prosi za pomoč. Na to odgovori neki Slavjan: „Kako smete po-moči iskati? Ali ni vaš Košut rekel, ako se oderžati ne morete, de boste zvezo z peklam storili in od njega pomoč dobili. Pojte tadaj tje!“ Na to se je vse tako smejalo, de se je zidovje treslo, in s to pomočjo so lepo Madžari odšli in sicer v Požun (Pressburg), kjer so zopet od nevarnosti domovine govorili. Slo-vaki so jim pa odgovorili: Mi skerbimo za svojo domovino, Serbi pa ne pojdejo dalej kot do Budima (Ofen); za to mi nismo v nika-koršni nevarnosti. Na to jih prašajo Madžari: Kaj, vi mislite, de je to vaša domovina (slo-vaska)? Kako pa, pravijo Slovaki — „dokler zadniga Slovaka ne zagrebejo!“

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnji	
	26. Velikiserpan.		21. Velikiserpan.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
Srednja cena 1 mernik.				
Pšeniče domače	2	11	2	8
» banaske	2	20	2	24
Turšice	—	—	1	26
Sorčice	—	—	1	40
Rézi	1	28	1	30
Ječmena	1	15	1	20
Prosa	1	30	1	20
Ajde	—	—	1	28
Ovsa	—	47	—	47